

moder, at det er en af Grundene til, at det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen) var imod det den Gang, hvad han var og har kundgjort for os i Dag. Det er ret rimeligt at tage Afstand fra et Forslag, naar det Materiale, hvorpaa Forslaget er bygget, efter Regeringens egne Oplysninger ikke er saa paalideligt, at de Slutninger, man drager deraf, har noget Holdepunkt.

Det viser sig ogsaa, at efter at Ministeriet har faaet besvaret den Forespørgsel, der er udsendt til hvert enkelt Lensgods, ja, hvert Gods, der havde Fæstehuse i Danmark, saa bliver de Beregninger, man kan gøre paa Grundlag af disse Besvarelser, saaledes, at der kun er godt 1 000 Huse, der vil overgaa til Selveje. Men for at faa 1 000 Huse med, vil ikke jeg og heller ikke det ærede Medlem være med til at opretholde det Kompromis, vi har lavet. Det byggede paa, at der skulde være ca. 6 000 Huse, der vilde gaa over til Selveje. Altsaa er der ingen Skadesket ved, at Sagen er trukket i Langdrag, tværtimod: i den Omstændighed, at vi har faaet den bedre belyst, ligger der en Anledning til at faa lavet Lovforslaget om i en Form, der sikkert er bedre end den, vi havde fra Folketinget. (*Martin Hansen*: Hvor mange Huse bliver der da derefter?). Det ved man ikke, men der skønnes ca. 1 000, i hvert Fald ikke nær de 6 000, vi havde ventet efter vort Forslag. Naar det ærede Medlem fra Lejre kritiserer Kompromis'et i Folketinget ogsaa under Henvisning til, hvorledes det ifølge dette vilde gaa de Huse, som ikke blev fri, saa er hans Betragtninger ikke rigtige, hvad ogsaa det ærede Medlem fra Sorø har sagt; thi den Garanti, som skulde ydes disse Brugere, vilde ogsaa være blevet ydet ved det Forslag, som var vedtaget i Folketinget. Det er endog saaledes, at der skulde Maksimumsafgiften være 3 pCt. af Ejendoms skyldværdien, medens den efter Lands tingets Affattelse i det Forslag, vi behandler i Dag, maa gaa op til 4 pCt., og Lejetiden var der fastsat til 7—8 Aar, alt efter Driftsformen, ligesom den nu er fastsat til 8 Aar.

I Anledning af det af det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) fremdragne Tilfælde vil jeg sige, at ogsaa jeg finder det absolut samfundsskadeligt, at saadan Jord er i en saadan Mands Besiddelse. Min første Udtalelse gjaldt kun Sagen, set fra et Retssynspunkt; og jeg spørger, om det ærede Medlem egentlig har gjort sig klart, hvem der skal afgøre, naar Retten

til Indgreb fra det offentlige foreligger. Det er det Punkt, jeg er bange for. Jeg tror aldrig, Menneskene bliver saa opbøjede, at de kan gennemføre noget saadant paa en retfærdig Maade. Jeg tror derimod, at ved Indførelsen af en Grundværdiskat vil Spørgsmaalet løses ganske af sig selv; for der er ingen, der vil sidde med Jord, naar de skal svare en ganske følelig Afgift af den, uden at sørge for at faa en virkelig Værdi ud af den. Den Grundværdiskat kan ikke alene tjene til at virke regulerende paa den Maade, jeg her har peget paa, men netop ogsaa til at gøre Adgangen til Jorden lettere ved samtidig at forebygge, at private Ejendomsbesiddere indkasserer en stor Fordel ved Konjunkturstigningen, som ikke rettelig tilkommer dem.

Det ærede 6te Medlem for Præstø Amt (Ulrich) var inde paa en Fortolkning af min Udtalelse, som jeg ikke tror er ganske korrekt. Jeg har ikke udtalt mig om Forholdet mellem Selveje og Fæstetvang i den nye Form, men jeg har sagt: Afløsning af Arvefæsteafgifterne og den nuværende sidste Tvangs afløsning af Fæstesker ganske vist irrationelt; jeg gaar al ligevel med dertil af de Grunde, jeg omtalte. Men naar det ærede Medlem drager den Slutning, han gør, af mine Ord, vil jeg gerne udtale mig om, hvorledes jeg ser paa det. Ejendomsformen er den bedste, men det, det ærede Medlem kalder Fæsteform under Statsfæste, kalder jeg ogsaa Ejendomsform. Ejendomsformen er den bedste i Landbruget; men i Betragtning af, at uhyre mange unge Mænd, som ikke har store Midler, meget gerne vil komme i Besiddelse af Jord og stræber efter at købe Jord, og at paa den anden Side Jorden nu er blevet saa dyr i Pris, at den endog er udsat for at komme i en Overpris, saa at det for de fleste ikke er let at komme i Besiddelse af Jord, maa vi komme dem, der ønsker Jord, til Hjælp paa en eller anden Maade; ellers vil det kun være velhavende Folk, der vil kunne købe Ejendomme, og det er ikke Hensigten. Da der er saa mange, som ikke ejer Penge, der gerne vil i Besiddelse af Jord, og da der ved Siden af at være en Overpris som Følge af den stærke Efterspørgsel er en overordentlig høj Pris som Følge af de høje Konjunkturer, saa ethvert fornuftigt praktisk Menneske maa regne med et Prisfald af Jord, saa vilde det være at engagere de unge Mennesker alt for haardt, hvis de skulde være nødte til at købe Jord til den nuvæ-